

STEIGEN KOMMUNE

2013

Eierskapsmelding for Steigen kommune

BRUKER: Inge Albrigtsen

Steigen kommune

30.10.2013

Eierskapsmelding for Steigen kommune

Innhold

---

1 Eierskap og virksomhetsstyring.....	3
1.1 Innledning	3
2. Formål	3
3. Om eierskap og eierskapspolitikk	4
3.1 Intensjonen med kommunalt eierskap	4
3.3 Kommunens realverdier	5
3.4 Oppsummering	5
4. Valg av selskapsform - finansielt og politisk eierskap - styringsmuligheter	5
4.1 Aksjeselskaper (AS)	6
4.2 Samvirkeforetak(SA)	6
4.3 Interkommunalt selskap (IKS)	7
4.4 Kommunalt foretak (KF).....	7
4.5 Stiftelse	7
4.6 Interkommunalt samarbeid	8
4.6.1 Interkommunalt samarbeid etter kommunelovens § 27	8
4.6.2 Vertskommunesamarbeid etter kommuneloven § 28 b og § 28 c	8
4.7 Annet interkommunalt samarbeid	8
4.8 Organisasjoner/foreninger	9
4.9 Oppsummering	9
5. Prinsipper for godt eierskap i Steigen kommune	10
5.1 Rutiner for kommunikasjon mellom kommunen og virksomheten	11
5.2 Styresammensetninger, styrehonorarer, opplæring, habilitet	11
5.4 Rådmannens rolle	14
5.3 Tilsyn og kontroll.....	14
6. Oversikt over kommunalt eierskap i selskaper/virksomheter/samarbeid.....	16
6.1 Aksjeselskaper/samvirkelag/andelslag	16
6.2 Interkommunale selskap (IKS)	16
6.3 Stiftelser	18
6.4 Interkommunalt samarbeid etter kommuneloven, §§ 27 og 28.	19
6.4.1 Salten regionråd med underutvalg, m.m.	19
6.4.2 Andre regionale samarbeid (§§ 27 og 28)	21
6.5 Foreninger/organisasjoner	23
6.6 Annet	24
6.7 Oppsummering - årlige utgifter for deltakelse	24
7. Kommunale grunneiendommer	25
8. Utforming av eierstrategi - oppsummering	26
Referanser.....	27

Eierskapsmelding for Steigen kommune

---

1 Eierskap og virksomhetsstyring

1.1 Innledning

Antallet kommunale selskaper og virksomheter har økt de senere år, noe som også har ført til større oppmerksomhet rundt offentlig eierskap; hvordan forvaltes kommunale eierinteresser og hvilke kontroll- og påvirkningsmuligheter har kommunepolitikerne i disse virksomhetene. KS etablerte i 2008 et eget eierforum for kommunesektoren som har utarbeidet anbefalinger til kommunene angående kommunalt eierskap og utarbeidelse av eierskapsmeldinger.

For en kommune vil utskilling av virksomhet i selvstendige rettssubjekter og foretak innebære at den politiske styringslinjen endrer karakter og erstattes av eierstyring. Dette betyr at et aktivt eierskap er grunnleggende for en best mulig lokalpolitisk forvaltning og styring av de samlede verdier og funksjoner som legges til slike selskap/virksomheter. Kommunestyrets kontroll- og tilsynsansvar overfor sine eierinteresser, er lovfestet i kommunelovens kapittel 12 hvor også kontrollutvalgets rolle i den sammenheng er presisert.

Steigen kommunestyre vedtok i møte 31.01.12 (sak 09/12) å utarbeide en eierskapsmelding der både *eierskapspolitikken* og *eierstrategien* blir satt under lupen, slik at man får på plass noen prinsipper og retningslinjer for kommunens eierstyring, rammer for utøvelse av eierskap i forskjellige selskapsformer, samt regler og prosedyrer for politisk og administrativ oppfølging av selskapene.

2. Formål

Steigen kommune har relativt store verdier, eierinteresser og driftsoppgaver plassert i virksomheter og selskaper utenfor den kommunale organisasjon. Det være seg aksjeselskaper hvor kommunen har større eller mindre aksjeposter, interkommunale selskap hvor kommunen er medeier, eller annen avgrenset virksomhet sammen med nabokommuner. I stadig flere sammenhenger etterspørres oversikter over det samlede eierskapet, og kommunen som eier har også behov for å ta en gjennomgang av eierskap og se på formålet med å eie og hvordan dette eierskapet skal utøves i de ulike selskapene.

Eierskapsmeldingen har som formål å etablere en oversikt over kommunens eierskap først og fremst for selskaper/virksomheter og formaliserte samarbeid, dernest for kommunale eiendommer og arealer. Den bør som minimum ha tre hovedpunkter:

1. Oversikt over kommunens virksomhet som er lagt i selskaper og samarbeid, samt annen eiendom kommunen besitter
2. Politisk (prinsipper for eierstyring) og juridiske styringsgrunnlag knyttet til de ulike selskaps- og samarbeidsformene.
3. Formålsdiskusjon og selskapsstrategi knyttet til de ulike selskapene, herunder vedtektsrevisjon."

Det finnes ingen fast "mal" for hvordan en eierskapsmelding skal se ut, og kommunene har ulike innfallsvinkler til arbeidet. KS Eierforum har i sin "*Anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll av kommunalt/fylkeskommunalt eide selskaper og foretak*" av august 2010, blant annet uttalt følgende om eierskapsmeldinger:

"Kommuner skal foreta en politisk gjennomgang av virksomhet som er organisert som selvstendige rettssubjekter eller interkommunale organer gjennom utarbeidelse av en eierskapsmelding. Eierskapsmeldingen bør gjennomgås og eventuelt revideres hvert år i

Eierskapsmelding for Steigen kommune

---

kommunestyret. Eierskapsmeldingen skal følges av strategier og formål/selskapsavtale for det enkelte selskap."

En eierskapsmelding vil kunne gi flere ringvirkninger utover det å sikre nødvendige styringssignaler til selskaper og tydeliggjøre lokalpolitikernes ansvar. Den vil bidra til at man får en oversikt over kommunens samlede virksomhet og verdier, noe som blant annet gir de folkevalgte en bedre mulighet til å sette seg inn i de juridiske styringsmulighetene som ligger i ulike selskapsformer.

Videre vil en eierskapsmelding bidra til mer *åpenhet* i forhold til den samlede kommunale virksomhet. Selskaper som kommunen har opprettet eller er medeier i lever i stor grad sitt eget liv utenfor den kommunale hverdagen. Vedtektsfestede formål styrer virksomheten, men har det bestemte formålet den samme viktighet i dag som da selskapet ble opprettet? Mange kommunestyrepolitikere har dessuten begrenset kjennskap til hva, eller hvilke verdier kommunen faktisk eier.

3. Om eierskap og eierskapspolitikk

3.1 Intensjonen med kommunalt eierskap

Kommunens primære oppgaver, ansvar og roller fremgår av kommuneloven. I tillegg er kommunen gitt myndighet etter en rekke særlover – dels som vedtaksmyndighet, men også som tilsyns- og kontrollmyndighet. Disse oppgavene kan løses gjennom den tradisjonelle, kommunale organisasjonen eller gjennom samarbeid med andre, eventuelt i egne juridiske enheter, som for eksempel aksjeselskaper.

Gjennom en eierskapsmelding kan kommunen gi overordna styringssignaler til selskaps-/virksomhetsstyrene, for eksempel målsettinger knyttet til miljø, likestilling, etikk, osv. Meldingen bør synliggjøre ansvarsforholdet mellom selskapsform og eier. I dette ligger det også at kommunen bør skille mellom eierskapspolitikk og eierstrategi.

1. *Eierskapspolitikken* er de overordna premisser som legges til grunn for forvaltning av virksomheter som kommunen eier helt eller delvis. Sagt på en annen måte er eierskapspolitikken de krav kommunen setter til seg selv som eier, eksempelvis hvordan virksomheten skal praktisere offentlighetsprinsippet, premisser for valg av styremedlemmer, valg av selskapsorganisering og hvordan eierstyringen skal utøves.
2. *Eierstrategi* er de prioriteringer, tiltak og resultatkrav kommunen som eier stiller overfor det enkelte selskap/virksomhet for å sikre at virksomheten ivaretar de målsettinger som eierne har satt.

Det kan være både rene finansielle og politiske årsaker til at kommunen etablerer eller går inn på eiersiden i virksomheter. Man kan selv, eventuelt i samarbeid med andre kommuner eller private aktører ta initiativ til selskapsorganisering. Viktige spørsmål som bør stilles i den sammenheng er:

- Er eierskap begrunnet i økonomisk avkastning (finansielt eierskap) eller er virksomheten et gjennomføringsorgan for samfunnsmessige oppgaver (politisk eierskap)
- Hvilke kommunale tjenester egner seg for å bli skilt ut i en egen virksomhet, og hvilken organisasjonsform egner seg best
- Hva betyr et eierskap/ medeierskap for vår kommune
- Hvem bør delta i etableringen av virksomheten
- Er kommunalt eierskap en forutsetning for etablering av virksomheten eller samarbeidet

Eierskapsmelding for Steigen kommune

- Vil virksomheten støtte kommunens overordnede målsettinger, herunder ha en forsvarlig etisk og miljømessig profil
- Vil virksomheten gi kommunen et positivt omdømme som eier/ medeier.
- Hvordan bør de styrende organer sammensettes for å ivareta virksomhetens formål
- Hvilke vedtekter og/eller avtaler må ligge til grunn for å ivareta kommunens interesser
- Vil virksomheten ha behov for støtte eller kontroll fra kommunen
- Hvilke krav skal stilles til samarbeid med kommunens organisasjon og rapporteringsrutiner

Som man ser av punktene over vil det være en rekke problemstillinger kommunen må ta stilling til ved utøvelsen av et aktivt eierskap. En viktig presisering er også at kommunestyret i eierskapsmeldingen ikke skal detaljstyre selskapene, men bidra til å sikre samhandling og kommunikasjon mellom eierorgan og kommunestyre overfor virksomhetene og omverdenen.

3.3 Kommunens realverdier

Realverdi er en gjenstands eller en enhets verdi uttrykt i faste priser. Dette kan være verdi av fast eiendom, selskaper/virksomheter, m.m. Kommunens realverdier kan grovt deles inn i 3 kategorier:

- Eierskap i selskap/virksomheter
- Bygninger, eiendommer, anlegg og tomter
- Infrastruktur innen vann og avløp.

I denne meldingen har vi i første rekke tatt for oss selskaper og virksomheter, selv om vi også har med en oversikt over noen andre kommunale realverdier. For en samlet oversikt over kommunens realverdier/eiendommer henvises det til Strategisk eiendomsplan for Steigen kommune vedtatt av kommunestyret 25.02.09.

3.4 Oppsummering

Oppsummert skal eierskapsmeldingen:

- Legge grunnlaget for å utvikle konkrete eierstrategier for hver enkelt eierposisjon.
- Legge grunnlaget for å gjøre den politiske styringen tydeligere og mer entydig, fortrinnsvis knyttet til politisk styring av hvordan eierskapet ivaretas, gjennom de operative eierorgan.
- Legge fundamentet for sammensetting av styrer med kompetanse, ut fra de utfordringer foretakene og selskapene, står overfor.
- Bidra til at det stilles konkrete krav til styrene og at det etableres rutiner for å evaluere styrenes arbeid
- Bidra til at foretakene og selskapene kjenner den posisjon og de holdninger Steigen kommune har som eier, og på denne måten unngå for sterk selskapsstyring.
- Revideres fortløpende, og minimum hvert fjerde år, senest i løpet av første kalenderår etter kommunestyrevalg.

4. Valg av selskapsform - finansielt og politisk eierskap - styringsmuligheter

Det er ulike selskapsformer som kan benyttes for organisering av kommunale oppgaver ved selskapsorganisering. Formålet med en kommunal virksomhet har mye å si for hvilken selskapsform kommunen bør velge. I dette kapittelet gis en kort omtale av de enkelte selskaps-

Eierskapsmelding for Steigen kommune

/virksomhetsformene, og en vurdering av når det er mest hensiktsmessig å benytte de enkelte formene. Det kan være hensiktsmessig å skille mellom:

- Finansielt eierskap
- Politisk eierskap/samfunnsmessig eierskap

Eierskapet er av finansiell karakter dersom kommunens hovedmålsetting er å oppnå økonomisk avkastning. Virksomheter med finansielt formål kan likevel gjøre oppgaver av stor politisk betydning, men da ivaretas behovet for politisk styring gjennom ulike former for myndighetsutøvelse. Dersom virksomheten betraktes som et gjennomføringsorgan for samfunnsmessige oppgaver defineres eierskapet som politisk.

Steigen kommune har en blanding av finansielt eierskap og politisk/samfunnsmessig eierskap. Med unntak av kommunens eierskap i Nord Salten Kraft AS og mindre aksjeposter i transportselskaper, er der imidlertid riktig å si at majoriteten av virksomhetene kommunen eier eller er medeier i, er av politisk/samfunnsmessig karakter. I det følgende er kort skissert ulike eierskapsformer.

4.1 Aksjeselskaper (AS)

Aksjeselskapet er et eget rettssubjekt som kan ha en eller flere eiere og styres med utgangspunkt i aksjeloven. Eierskapet utøves gjennom generalforsamlingen som fastsetter rammer og gir nærmere regler for styret. Dersom det stilles krav til styret eller til driften av selskapet som er av prinsipiell art, må disse nedfelles i vedtektene. Vedtak må da fattes med nødvendig flertall. Styret, som er selskapets øverste myndighet mellom generalforsamlingene og velges av denne, må først og fremst holde seg innenfor rammen av selskapets vedtekter.

Ønsker aksjeeierne å trekke midler ut av selskapet, må dette skje etter nærmere regler i aksjeloven for utdeling av utbytte, nedsetting av aksjekapitalen eller oppløsning av selskapet. Eierforholdene i et aksjeselskap kan endres ved kjøp og salg av aksjer, eller ved forhøyelse av aksjekapitalen.

Organisering av virksomhet i aksjeselskap er egnet der det er ønskelig å redusere risiko for kommunen. I tillegg når det er behov for å fristille virksomheten fra kommunens organisasjon for å bedre virksomhetens rammebetingelser. Der det er ønskelig å fristille en virksomhet fra kommunens øvrige organisasjon vil AS være å foretrekke fremfor andre selskapsformer.

AS(aksjeselskap) bør velges der kommunen ønsker å forvalte verdier / eiendom / forretningsdrift adskilt fra kommunens drift og hvor det er ønske om å redusere ansvar for kommunen og / eller ha mulighet for å ta ut utbytte.

4.2 Samvirkeforetak(SA)

Et samvirkeforetak er en sammenslutning med hovedformål å fremme medlemmenes økonomiske interesser ved at disse deltar i foretaket enten som forbrukere, leverandører eller på lignende måte. Avkastningen, bortsett fra en normal forrenting av eventuell innskutt kapital, blir stort sett værende i virksomheten eller fordelt mellom medlemmene på bakgrunn av deres omsetning i foretaket. Deltakernes ansvar for selskapet er begrenset til innskuddet i selskapet akkurat som i et aksjeselskap. Ved avstemninger har hver deltaker én stemme (mens hver aksje har én stemme i et aksjeselskap).

SA (samvirkeforetak) egner seg der kommunen går sammen med andre som medlem for å løse en oppgave / fremme en interesse. SA kan ikke brukes ved myndighetsoverføring og egner seg ikke for tjenesteutøving. Der det er flere medlemmer kan ikke kommunen beslutte at SA skal utføre oppgaver for kommunen da dette reguleres av Lov om offentlige anskaffelser. Modellen er derfor lite aktuell for kommunen.

Eierskapsmelding for Steigen kommune

4.3 Interkommunalt selskap (IKS)

Samarbeid mellom flere kommuner og/eller fylkeskommuner kan organiseres som interkommunalt selskap (IKS). Deltakere i IKS kan være kommuner, fylkeskommuner og andre IKS. Interkommunale selskaper er egne rettssubjekter regulert av Lov om interkommunale selskaper som rettslig og økonomisk er skilt fra deltakerkommunene. Hver av deltakerne har et ubegrenset ansvar for sin andel av selskapets samlede forpliktelser.

Selskapets øverste myndighet er representantskapet. Representantskapet er eiernes organ, og deltakerkommunenes eiermyndighet utøves av representantskapet. Deltakerkommunene kan gjennom representantskapet treffe vedtak som binder styret, og det kan omgjøre vedtak som styret har truffet. Lovens bestemmelser medfører at deltakerkommunene har en større innflytelse over styringen av selskapet enn det aksjeloven gir deltakerne i et aksjeselskap.

IKS bør velges der en ønsker å organisere en avgrenset del av kommunens virksomhet som et eget rettssubjekt og egner seg der kommunen har behov for en selskapsform som ivaretar administrativ og økonomisk styring. Det kan ikke brukes der det er nødvendig med myndighetsutøvelse eller til å fatte prinsipielle avgjørelser, men egner seg godt for å ivareta en avgrenset tjenesteproduksjon på vegne av kommunen (f.eks. renovasjon).

4.4 Kommunalt foretak (KF)

KF er regulert i kommuneloven Kap. 11. Det er en del av kommunen som rettssubjekt, og har ingen økonomisk selvstendighet. Reglene om kommunale foretak tar særlig sikte på å gi et alternativ for mer selvstendig organisering av kommunale oppgaver. Organiseringen benyttes som regel når både forretningsmessige og samfunnsmessige hensyn skal ivaretas. Eksempler kan være drift av vannverk, drift av kommunal bygningsmasse, vaktmestertjenester eller lignende. De enkelte tjenesteenheter i kommunen bestiller da tjenester av det kommunale foretaket etter behov.

Foretaket ledes av et styre og en daglig leder. Lederen har ikke rapporteringsplikt til rådmannen, og er ikke underlagt han/henne, men rådmannen har uttalelsesrett før saker behandles i styret eller eventuelt i kommunestyret.

Det kommunale budsjettet setter rammene for foretakets virksomhet, og styret er bundet av budsjettet.

KF bør velges der kommunen ønsker å gi deler av kommunens virksomhet større grad av fristilling uten at den politiske kontrollen slippes helt. KF kan være et alternativ til AS.

4.5 Stiftelse

Etablering og drift av stiftelser skjer i medhold av Lov om stiftelser av 15.06.01 nr. 59. En stiftelse kan være en alminnelig stiftelse eller en næringsstiftelse. En stiftelse er en formuesverdi som stifterne har avsatt for å fremme et nærmere fastsatt formål. Stiftelser anvendes ofte ved virksomhet av ikke-økonomisk karakter, spesielt med et sosialt eller kulturelt formål.

Kommuner kan alene eller sammen med andre opprette stiftelser. Stiftelser er egne rettssubjekter som ledes av et eget styre. De har i prinsippet ingen eiere ("stiftelsen eier seg selv"), og kommunen har derfor ingen styringsrett, og kan ikke hente ut midler fra stiftelser. Eierne står ikke fritt til å løse opp stiftelsen, og det er ingen egnet organisasjonsform hvis kommunen ønsker å utøve eierstyring og opprette en økonomisk interesse i de verdier som er knyttet til virksomheten.

Eierskapsmelding for Steigen kommune

4.6 Interkommunalt samarbeid

4.6.1 Interkommunalt samarbeid etter kommunelovens § 27

Kommunelovens § 27 har regler om samarbeidsavtaler mellom kommuner og/eller fylkeskommuner når samarbeidet er organisert med eget styre. Et samarbeid etter kommuneloven § 27 er lite regulert i loven, og det er i stor grad opp til kommunene hvordan de vil organisere det. Hovedkjennetegnet på en slikt interkommunalt samarbeid, er at det opprettes et felles styre for å forvalte felles oppgaver.

Etableringen av et interkommunalt styre etter kommuneloven § 27 innebærer en atskillig løsere form for organisering enn det interkommunale selskapet, som reguleres av bestemmelsen i IKS - loven.

Interkommunalt samarbeid etter kommunelovens § 27 egner seg godt der flere kommuner går sammen om å løse felles oppgaver innenfor et avgrenset område uten at det er behov for et selvstendig rettssubjekt eller myndighetsoverføring. En «lettere» organisering enn IKS.

4.6.2 Vertskommunesamarbeid etter kommuneloven § 28 b og § 28 c

Det er innført en generalbestemmelse i kommunelovens § 28 a som gir en generell hjemmel for å legge lovpålagte oppgaver som kommunen har ansvar for til et vertskommunesamarbeid. Dette vertskommunesamarbeidet har to varianter:

- administrativt vertskommunesamarbeid (§ 28 b)
- vertskommunesamarbeid med folkevalgt nemnd (§ 28 c).

Loven legger altså til grunn to varianter, avhengig av om kommunen vurderer om samarbeidsområdet er av prinsipiell betydning eller ei. Administrativt vertskommunesamarbeid egner seg der en kommune utfører lovpålagte oppgaver for en annen kommune og det er nødvendig med myndighetsoverføring. Videre egner modellen seg godt der det ikke er behov for å fatte prinsipielle avgjørelser. Der kommunen vurderer at et samarbeidsområde er av prinsipiell betydning, skal modellen med en felles folkevalgt nemnd benyttes (§ 28 c). Denne nemnda har da ansvar for at oppgavene blir løst innenfor rammen av delegeringen fra deltakerkommunene, regulert gjennom en avtale. Kan også brukes der kommunene ønsker å løse flere oppgaver i fellesskap. Kommunene må da gå inn med et felles sett av tjenester.

Et vertskommunesamarbeid vil ikke være et selvstendig rettssubjekt, men være forankret i en avtale som må vedtas av kommunestyret selv.

4.7 Annet interkommunalt samarbeid

Kommunen inngår i en rekke sammenhenger i ulike former for samarbeid med andre kommuner, uten at slikt samarbeid nødvendigvis er tydelig hjemlet i lovverket. Det kan eksempelvis være et politisk rettet samarbeid (regionalt eller på annet vis) eller det kan være rene samarbeidsavtaler med andre kommuner og eventuelt andre offentlige virksomheter hvor en har intensjoner om forbedret samarbeid/kompetanseutvikling eller lignende. Slikt samarbeid kan også være rettet mot å løse konkrete oppgaver i fellesskap, med en kostnadsdeling mellom de berørte kommunene. Slike mindre definerte samarbeid kan også innebære medeierskap til konkrete verdier.

Eierskapsmeldingen bør derfor gi oversikt over slikt samarbeid. En slik oversikt over samarbeidet vil gi økt åpenhet og muligheter for innsyn, samt at det vil kunne styrke kommunens styring i disse.

I tillegg til de interkommunale samarbeidsformene som er nevnt ovenfor, er det i dag på forsøksbasis også mulig for flere kommuner om å etablere samarbeid i form av en samkommune. Steigen

Eierskapsmelding for Steigen kommune

kommune har ingen samarbeidsformer i form av samkommune, så denne vil ikke bli kommentert ytterligere her.

4.8 Organisasjoner/foreninger

Steigen kommune er også medlem i foreninger/organisasjoner gjennom å betale medlemskap. Slike medlemskap er typisk ment å bidra til at kommunens interesser innenfor en rekke områder ivaretas best mulig.

4.9 Oppsummering

Gjennomgangen over viser at kommunestyret har en relativt variert meny å velge i når det gjelder organisering av kommunens virksomhet.

I tabellen nedenfor har vi satt opp noen av de aktuelle virksomhetsformene og graden av ansvar/forpliktelser/myndighet:

	Rettssubjekt	Ansvar for selskapets forpliktelser	Øverste myndighet	Lovregulering
AS	Selvstendig	Begrenset	Generalforsamlingen	Aksjeloven
KF	Integrert del av kommunen	Ubegrenset	Kommunestyret	Kommuneloven Kap. 11
IKS	Selvstendig	Ubegrenset	Representantskapet	Lov om interkommunale selskap
Samvirkelag(BA)	Selvstendig	Begrenset	Årsmøtet	Samvirkeloven
Stiftelse	Selvstendig	Begrenset	Styret	Stiftelsesloven
Samarbeid etter kommunelovens § 27	Integrert del av kommunen	Ubegrenset	Kommunestyret	Kommuneloven § 27
Vertskommune	Integrert del av kommunen	Ubegrenset	Kommunestyret	Kommuneloven Kap. 5 (§ 28a og § 28b)
Organisasjoner/foreninger	Selvstendig	Begrenset	Årsmøtet	Ingen særskilte

Bruk av KF og IKS gir som nevnt kommunen mulighet til å organisere tjenester mer selvstendig i forhold til resten av kommunen. De to formene er primært ment for virksomheter som er selvfinansierende eller av er forretningsmessig karakter og som kan drives uavhengig av kommunens øvrige virksomhet. Selskapsformene brukes ofte i forbindelse med monopolpreget virksomhet (for eksempel renovasjon, vannverk, etc.) og når ansvarsbegrensningen ikke er reell.

AS brukes når andre eiere enn kommuner skal delta, og når det ønskes reell ansvarsbegrensning. Sammenlignet med aksjeselskap gir KF/IKS en del økonomiske fortrinn som lavere rente på lån (1-3 % avhengig av kredittrisiko til eventuelt AS), gunstig egenkapitalisering, vanligvis ikke skatt på overskudd, m.m. Andre fordeler ved KF formen er at kommunestyret godkjenner budsjetter og at styrene står relativt fritt mht disponering innenfor det godkjente budsjett, utnyttelse av stordriftsfordeler. eks innkjøp, ferdige reglementer, systemer og ordninger eks pensjonsordning fra kommunen kan tas i bruk, kortere beslutningsveier, muligheter for direkte dialog med ordfører/politisk ledelse. Begrensningene i foretaksmodellen ligger i at hele eller deler av overskuddet kan dras inn, og at dette kan bli en uforutsigbarhet i forhold til framtidige investeringer og fornying. Kommunestyret kan også gi retningslinjer og gjøre vedtak som overprøver vedtak styret har gjort.

Ved AS er generalforsamlingen øverste myndighet, ved IKS representantskapet og ved KF kommunestyret. Bestemmelsene om styrets oppgaver og myndighet er tilnærmet lik. Det samme gjelder daglig leders oppgave. Styling av et heleid kommunalt AS i forhold til IKS og KF blir mer et spørsmål om hvordan en velger å utforme vedtekter og å utøve styring og ledelse enn valg av selskapsform.

Eierskapsmelding for Steigen kommune

---

5. Prinsipper for godt eierskap i Steigen kommune

Eierskapspolitikk og eierstrategi handler om forutsigbarhet. Både kommunen som eier, kommunens representanter i styrende organer og ikke minst virksomhetene selv må ha mulighet til å innrette seg på en slik måte at vedtatte prinsipper og gitte styringssignaler kan legges til grunn i en mer langsiktig planlegging/strategi. Slik mulighet foreligger bare når eier er tydelig i sin eierstrategi.

Det er særlig tre prinsipper som bør være styrende fra kommunens side; en bør praktisere åpenhet, en bør som eier være forutsigbar, og en bør arbeide for størst mulig grad av effektivitet.

Enkelte av prinsippene for godt eierskap stiller krav til kommunen som eier og er utdypet i punktene nedenfor:

1. Kommunestyret skal minst en gang i kommunestyreperioden behandle egen sak "Kommunens eierskapsmelding". Ut over dette minstekravet skal rådmannen årlig vurdere behovet for å revidere hele eller deler av meldingen.
2. Det skal utformes eierstrategi (eiernes forventninger og krav) til den enkelte virksomhet/samarbeid, som inneholder:
  - a. klargjøring av intensjonen
  - b. forutsigbare og kontrollerbare mål og resultatkrav for virksomheten (avkastning på den kapitalen selskapet forvalter, kundetilfredshet, HMS forhold, likestilling o.l.)
  - c. rutiner for rapportering
  - d. klar og forutsigbar utbyttepolitikk
3. Formelt fremmer kommunen sine interesser gjennom generalforsamling og representantskap:
  - a. Kommunens representanter på generalforsamling og representantskap skal ivareta den vedtatte eierstrategien
  - b. Hovedregelen er at det skal utarbeides en aksjonær-/eieravtale som bl.a. beskriver forholdet mellom eierne, kjøp og salg av eierandeler, virksomhetens formål og valg av styret.
4. Det skal være åpenhet knyttet til kommunens eierskap:
  - a. Det skal tilstrebes åpenhet om virksomheten.
  - b. Det skal være åpenhet rundt eierkommunenes valg av styremedlemmer.
  - c. Det skal være åpenhet rundt godtgjørelse til styret.
5. Valg av kommunens representanter i de ulike selskapsorganer skal ta hensyn til:
  - a. virksomhetens eller samarbeidets behov for kompetanse og mangfold
  - b. eiernes behov for oppfølging av selskapets virksomhet
  - c. virksomhetens formål og behov, samt styrets totale sammensetning
6. Kommunestyret skal medvirke til at styrende organer er likestilt i kjønnsrepresentasjon.
7. Alle som påtar seg styreverv for kommunale virksomheter skal registrere seg i styrevervregisteret.
8. Det bør unngås å oppnevne representanter fra kommunen, hvor det er sannsynlig at vedkommende gjentatte ganger kan komme i konflikt med virksomhetens/samarbeidets habilitetsbestemmelser.
9. Kommunestyret skal bidra til at kommunale styremedlemmer får nødvendig opplæring.
10. Det skal utarbeides rapporteringsrutiner, for å sikre at kommunestyret får all vesentlig informasjon om virksomheten, bl.a. gjennom kontaktmøter.
11. Kommunestyret skal sikre at virksomhetene undergis nødvendig tilsyn og kontroll, bl.a. gjennom regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

Eierskapsmelding for Steigen kommune

---

12. Ved behov etableres det eiermøter i virksomheter med flere eiere, hvor eierne kan drøfte felles eierstyring og sikre god dialog med kommunens representanter.
13. Det skal etableres tydelige krav til virksomhetene i forhold til likebehandling av eierne, styrets arbeid, samt etiske retningslinjer og samfunns- og miljøbevisst drift.

Prinsippene over tar utgangspunkt i KS Eierforums *Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll*, samt Kommunelovens bestemmelser i kapittel 5 (interkommunalt samarbeid), kapittel 11 (Kommunalt og fylkeskommunalt foretak) og kapittel 12A (om kjønnsrepresentasjon i aksjeselskaper der kommuner/fylkeskommuner er medeier).

Til de enkelte prinsippene har vi knyttet en del utdypende kommentarer i det følgende.

5.1 Rutiner for kommunikasjon mellom kommunen og virksomheten

Prinsippene for eierskap slår fast at kommunen skal utvikle en enhetlig og langsiktig eierstrategi. Det er derfor viktig at det er samme del av kommunens administrasjon som er saksbehandler for alle typer virksomheter og at det er det samme politiske organet som har hovedansvar for å utøve eierstrategi. Etablerte rutiner skal bidra til å utvikle kommunens eierskap, skape større åpenhet om de eierforholdene som kommunen har og styrke kontakten mellom virksomhetene og kommunen.

Som kommunens øverste organ, fatter kommunestyret vedtak om etablering og avvikling av kommunale foretak, avgjør saker om deltakelse i interkommunale selskap, og er beslutningsorgan for saker om kjøp og salg av aksjer i aksjeselskap. Kommunestyret har det overordnede ansvar for å vedta kommunens eierstrategi. Kommunestyret må også ha jevnlig tilbakemelding om hvordan verdiene i kommunens virksomheter blir forvaltet og hvordan kommunens eierstrategi blir fulgt opp.

Alle virksomheter bør følges opp systematisk ved at årsrapporter og årsregnskap behandles politisk, f.eks. som melding. Kommunestyret bør vurdere å behandle virksomhetenes årsbudsjett og årsrapport/-regnskap, og innarbeide dette i kommunens økonomiplan. Nivået på politisk og administrativ oppfølging bør stå i forhold til de konsekvenser virksomheten har for kommunens budsjett (eksempelvis bør kapitaltilførsel, planer om utbetaling av utbytte etc. alltid behandles politisk).

Virksomheten skal behandle alle eierne likt.

- a) Det skal legges til rette for god dialog på generalforsamlingen/representantskapet mellom eiere, styret og ledelsen.
- b) Virksomheten skal gi dekkende informasjon i god tid om saker som er til behandling saksdokumentene bør være utførlig nok til at eierne kan ta stilling til alle saker som skal behandles.
- c) Innkalling og saksdokumenter til bedriftsforsamling og generalforsamling, eventuelt representantskap, bør sendes minst fire uker før møtet skal holdes.

5.2 Styresammensetninger, styrehonorarer, opplæring, habilitet

5.2.1 Styresammensetning

KS Eierforum sier bl.a. følgende om sammensetning av styret:

”Det er eiers ansvar å sørge for at styret sammensettes og gis de nødvendige styringsrammene for å utøve sitt virke som et profesjonelt organ. Et profesjonelt styre som

Eierskapsmelding for Steigen kommune

---

kollegium består av personer med egnede personlige egenskaper som utfyller hverandre kompetansemessig.

Å påta seg et styreverv i et aksjeselskap eller interkommunale selskap, er et personlig verv. Det betyr at man ikke representerer verken partier, kommunen eller andre interessenter, men ivaretar bedriftens interesser på best mulig måte sammen med resten av styret og ut fra selskapets formål. Det følger naturlig av at profesjonelt eierskapet utøves gjennom eierorgan.

Et styre skal ha generalist- og fagspesifikk kompetanse. Formålet for de kommunale selskapene er ulikt, fra f eks finansielt, politisk eller mer samfunnsnyttig motivert eierskap. Det innebærer at kompetanse sees i lys av selskapets formål. Et profesjonelt sammensatt styre har kompetanse som er nødvendig for å oppfylle eiers forventninger. Styret er også et kollegialt organ og kompetanse skal også sees i lys av hver enkelt medlems personlige bidrag i form av spesifikke egenskaper.”

Noen kommuner velger å sette inn eksterne styremedlemmer med særskilt kompetanse ut fra virksomhetens formål. Slike styremedlemmer kan bidra med erfaring og innsikt som kan styrke styrearbeidet for de kommunale virksomhetene. Særlig for virksomheter som skal forvalte store verdier eller virksomheter som må forholde seg til et konkurranseutsatt marked, bør styremedlemmenes faglige kompetanse vektlegges høyere enn den politiske tilhørigheten.

For virksomheter hvor det *samfunnspolitisk formål* er det viktigste, kan engasjement og faglig innsikt være viktigere. Politikere bidrar som styremedlemmer til demokratisk legitimitet i virksomhetene, samtidig som de ofte besitter erfaringer som styrker styrets og virksomhetens arbeid.

Det kan ut fra etterspurt kompetanse være ønskelig og hensiktsmessig å utpeke styremedlemmer fra kommunens administrasjon. Disse rapporterer i sitt daglige virke til rådmannen. I rollen som styremedlem vil de rapportere til eierorganene. Dette bør som prinsipp ikke være til hinder for å bruke ansatte i kommunen i styret hvor disse har nødvendig kompetanse for oppdraget, men rådmannen bør ha vurdert problemstillingen i hvert enkelt tilfelle.

Etter IKS-loven er det krav om minst 40 % representasjon av begge kjønn i styrene. For vanlige aksjeselskaper er det ikke et tilsvarende lovkrav om balansert kjønnsrepresentasjon. I alle styret som Steigen kommune oppnevner styrerepresentanter til, bør det tilstrebes at det skal være lik representasjon av begge kjønn. Dette kravet bør gå foran ønsker om politisk fordeling. De generelle regler om likestilling i offentlige utvalg skal også gjelde for styret og representantskap i virksomheter.

5.2.2 Habilitet

Folkevalgte styremedlemmer kan få utfordringer med å skille rollene når de som kommunestyremedlem er satt til å ha en kontrollfunksjon overfor selskapet de er styremedlem i og lojal overfor.

Uklarhet om habilitet kan bidra til å svekke virksomhetens og kommunens omdømme. I anbefalingen fra KS Eierforum heter det:

”Det er opp til hvert enkelt eierorgan (kommunestyre, representantskap/generalforsamling) å avgjøre hvilken type kompetanse et styre skal ha. I utgangspunktet anbefales det å unngå situasjoner der styrets medlemmer jevnlig blir vurdert i forhold til forvaltningslovens regler om habilitet og derfor kritisk vurderer bruken av *ledende politikere* i selskapsstyrene. Det anbefales at styrene etablerer faste rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter, og at

Eierskapsmelding for Steigen kommune

---

kommunestyret oppretter en valgkomité som innstiller til det organ som skal velge styrerepresentanter.

KS Eierforum mener også at ledende ansatte generelt bør gjøres gjenstand for en habilitetsvurdering i forkant av eventuell styreoppnevning.

Eierforum mener at et generelt lovforbud mot ledende politikere i kommunalt eide selskapers styre ikke er hensiktsmessig. Faren ved å lovregulere denne type forhold utover det som allerede eksisterer av habilitetsregler, anskaffelsesregelverket m.v. er at alle selskaper skjæres over en kam, og at man får regler som ikke er fleksible nok i forhold til formålet med eierskapet og det enkelte selskaps behov.

Som en hovedregel bør politikerne ikke sitte i styrene i de kommunale/fylkeskommunale foretakene på grunn av den direkte rapporteringslinjen mellom styret og øverste politiske nivå.”

Endringene i forvaltningslovens § 6 (lovendring av 01.01.11) har medført at ingen kommunalt ansatte eller folkevalgte skal håndtere saker i kommunen som gjelder et selskap der de selv er styremedlem, også der selskapene er fullt ut offentlig eide. Bakgrunnen er å unngå mistanke om rolleblanding og mulig habilitetskonflikter. En praktisk konsekvens av denne endringen er at ordførere og ledende politikere vil vurderes som inhabile i saksforberedning og ved vedtak i saker som gjelder selskapet.

5.2.3 Styrehonorar

Norsk anbefaling om Eierstyring og selskapsledelse (www.nues.no) har fremmet en rekke anbefalinger for hvordan styrehonorar bør fastsettes. De videre retningslinjene er basert på disse anbefalingene:

- I virksomheter der kommunen oppnevner styrerepresentanter skal det tegne styreforsikring. Forsikringen tegnes av virksomheten for sitt styre.
- Godtgjøringen til styremedlemmene skal ta hensyn til styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet. Styreleder bør godtgjøres særskilt i forhold til øvrige styremedlemmer.
- Godtgjøring til enkeltstyremedlem ut over fastsatt styrehonorar skal godkjennes av styret.
- Det skal gis opplysning om alle godtgjørelser eller utbetalinger til styremedlemmene i
- årsrapporten.

5.2.4 Opplæring

Kommunen har mange virksomheter og er representert med mange styremedlemmer. Det er eieren som har ansvar for å sikre at styret har den nødvendige kompetansen for å kunne lede virksomheten på en god måte og slik at det når virksomhetens mål. Styret har også et selvstendig ansvar for jevnlig å vurdere egen kompetanse i forhold til eiernes formål med virksomheten.

Følgende retningslinjer for opplæring av styremedlemmer skal gjelde:

- Alle styrerepresentanter i aksjeselskaper, interkommunale selskaper og kommunale foretak skal gjennomføre et obligatorisk kurs i styrearbeid og kommunens eierstrategi i starten av valgperioden.
- Kommunestyret skal som del av folkevalgtopplæringen få innføring i kommunens eierskapspolitikk og eierstrategi.

Eierskapsmelding for Steigen kommune

5.2.5 Styrets arbeid

Styret skal påse at virksomheten har god virksomhetsledelse. Styret har det overordnede ansvaret for forvaltningen av virksomheten og for å føre tilsyn med den daglige ledelsen og virksomhetens virksomhet. Med styrets forvaltningsansvar menes blant annet ansvaret for å organisere virksomheten på en forsvarlig måte, ansvaret for å fastsette planer og budsjetter for virksomhetens virksomhet, ansvaret for å holde seg orientert om virksomhetens økonomiske stilling og at dets virksomhet, formuesforvaltning og regnskaper er gjenstand for betryggende kontroll.

Virksomhetens styre skal blant annet:

- utarbeide virksomhetens strategiplan med visjoner, mål og handlingsplan,
- gi en samlet redegjørelse for virksomhetens styring og ledelse i en årsrapport,
- utarbeide plan for eget arbeid og egen kompetanseutvikling, samt evaluere sin virksomhet,
- sørge for at det er gode rutiner for intern-kontroll,
- påse at virksomheten har gode rutiner for utnyttelse og utvikling av ansattes kompetanse og ferdigheter,
- utforme styreinstruks
- utarbeide instruks for daglig leder

Virksomheter kommunen har eierinteresser i skal utarbeide etiske retningslinjer og utøve en samfunns- og miljøbevisst drift. Virksomheten bør rapportere etter bærekraftige prinsipper, det vil si en integrert økonomisk, miljømessig og sosial rapportering. Virksomhetene skal ha etikk, miljø og likestilling som en del av strategiplanen.

5.4 Rådmannens rolle

Rådmannen har etter kommuneloven ansvar for at alle saker som fremmes til politisk behandling skal være fullt ut forsvarlig utredet. Dette gjelder også saker som vedrører kommunens eierforhold og eierstyring.

Rådmannens samhandlingsrolle ovenfor foretak står imidlertid i en uklar lovmessig stilling i forhold til den tradisjonelle kommunale driften på den ene siden og virksomheter skilt ut som selvstendige rettssubjekt på den andre siden. Allikevel er det naturlig at rådmannen, som øverste leder for den samlede kommunale administrasjon, har ansvar for den administrative kontakten med ledelsen i virksomhetene og sørger for at disse rapporterer slik det blir forutsatt og legger fram saker for kommunestyret. Rådmannen har også ansvar for å kommunisere politiske vedtak til virksomhetene og skal på grunnlag av politiske vedtak ha løpende dialog med virksomhetenes styrer og ledelse om styring, utvikling og rapportering fra virksomhetene.

Rådmannen kan bistå kommunens representanter i representantskap, bedriftsforsamlinger og generalforsamlinger med å avklare kommunens vedtatte eierstrategier og politisk vedtatte Standpunkter og krav. I den grad det er ønskelig kan rådmannen også yte styremedlemmer i virksomheter den samme service. Rådmannen bør derfor utgjøre en naturlig del av beslutningsprosessen i strategiske vedtak relatert til Steigen kommunes aktive eierstyring. Dette betyr også at rådmannen skal kunne gi sin tilrådning til kommunestyret hvorvidt kommunen er tjent med de enkelte eierskapene eller om noen kan avvikles, evt. at kommunen trer ut av virksomheten. Dette gjelder så vel ved samfunnmessig/politisk eierskap som ved finansielt eierskap (salg av aksjer).

5.3 Tilsyn og kontroll

Kommuneloven slår fast at kontrollutvalget blant annet skal føre kontroll med kommunens eierskap i selskaper. Forskrift om kontrollutvalg § 14 hjemler at utvalget plikter å påse at det gjennomføres

Eierskapsmelding for Steigen kommune

---

kontroll med forvaltning av kommunens eierinteresser og om eierinteressene utøves i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Kontrollutvalget er etter kommuneloven ansvarlig for at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper. Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll som skal vedtas av kommunestyret.

Det fokuseres i lovverket på kontroll, men kommunens eierinteresser bør også ivaretas gjennom strategiske fremtidsrettede visjoner. Kontrollutvalget bør fokusere på og bidra til at kommunens eierinteresse er langsiktig. Kontrollutvalget kan dermed utfordre og være bidragsyter til at kommunen blir en god eier av samfunnsansvarlige virksomheter. Selskapets revisor er sentral i forhold til kontroll med selskapets virksomhet. Bruk av revisor må tilpasses virksomhetens størrelse og risiko. For eksempel *kan* selskapets revisor:

- fremlegge for styret hovedtrekkene i en plan for gjennomføring av revisjonsarbeidet
- delta i styremøter som behandler årsregnskapet
- gjennomgå minst en gang i året med styret virksomhetens interne kontroll, herunder identifiserte svakheter og forslag til forbedringer
- ha et årlig møte sammen med styret uten at daglig leder eller andre fra den daglige ledelsen er til stede

Eierskapsmelding for Steigen kommune

6. Oversikt over kommunalt eierskap i selskaper/virksomheter/samarbeid.

6.1 Aksjeselskaper/samvirkelag/andelslag

Selskapets navn	Eierandel	Balanseført verdi egne aksjer/andeler	Merknader
Nord Salten kraft AS	21,1 % Antall aksjer 883 270 (A og B aksjer)	69 784 030 kr	Innskutt egenkapital ihht. selskapets regnskapstall for 2011: 4 033 000 kr. Sum innskutt egenkapital totalt: 260 538 000 kr.
Steigen Vekst AS	100 %	900 000 kr	Heleid kommunalt selskap med tilrettelagte arbeidsplasser
Saltens bilruter AS	1,57 %	30 000 kr	Samlet aksjekapital 10 958 000 kr
Hurtigruten ASA		3 000 kr	Børsnotert selskap, kommunens eierandel ubetydelig
Bogen Næringspark AS	13,17 %	85 000 kr	Samlet aksjekapital: 646 000 kr
Bodø Industri AS		42 000 kr	Samlet aksjekapital: 3 159 000 kr. Arbeidsmarkedsbedrift eid av Bodø kommune, Nordland fylkeskommune og andre kommuner.
Salten Invest AS			Samlet aksjekapital 100 000 kr. Selskapet eies av Salten Regionråd
Dyping fiskemottak SA		5 000 kr.	Kommunal andel skutt inn ved etablering av mottaket
Biblioteksentralen AL		600 kr.	Biblioteksentralen AL er en kunnskapsbedrift som tilbyr tjenester til folkebibliotek, m.m. Eies av norske kommuner, fylkeskommuner og KS.

6.2 Interkommunale selskap (IKS)

Iris Salten IKS	
Eiere og eierandel	Eies av de 9 kommunene i Salten. Eierskapsandelen styres av kommunenes andel innbyggere i Salten.
Eierandel andre selskaper	<ul style="list-style-type: none"> • Iris Service AS 100 % • Iris Produksjon AS 100 % • Iris Retura AS 100 % • HT Safe AS 73,35 % (resterende Hamarøy og Tysfjord kommune) • Labora AS 97,73 % (resterende Universitetet i Nordland)
Styringsform og styrende organer	Øverste organ er representantskapet som består av 21 medlemmer, fordelt som følger; Beiarn 1, Bodø 9, Fauske 3, Gildeskål 1, Hamarøy 1, Meløy 2, Saltdal 2, Steigen 1 og Sørfold 1. De samme personene velges til representantskapet i Iris Salten IKS, Salten Brann IKS og Helse- og miljøtilsyn Salten IKS. Styret velges av representantskapet og består av 7 personer, hvorav 1 er ansattrepresentant.
Geografi og administrasjon	Iris Salten IKS, og Iris-selskapene har sine kontorer på Vikan i Bodø. 10 personer er ansatt i Iris Salten IKS, 18 personer i Iris Produksjon, 29 personer i Iris Service og 13 personer i Iris Retura. Iris Service har ansatte på miljøtorg i hele Salten.
Formålsparagraf/vedtekter	Formålet med selskapet er å utføre offentlige tjenester for sine eiere.
Organisasjonens virksomhet	Iris Saltens strategier er inndelt i de tre områdene avfallshåndtering, interkommunal utvikling og strategisk eierskap.
Finansiering	Iris Salten IKS påfører ikke kommunene kostnader direkte. Kostnader for renovasjon tillegges kommunenes innbyggere gjennom renovasjonsgebyret. Dette utregnes etter selvkostprinsippet, er likt for alle eierkommunene, og vedtas av representantskapet i Iris Salten IKS.
Indirekte eierskap	Gjennom Iris Produksjon har Iris Salten indirekte eierskap i Rekom AS med 4,45 % og Norsk Fiskeriretur med 40%. Gjennom Iris Retura har Iris Salten indirekte eierskap i Retura Norge med 4,33 % og Østbø AS med 15,67%.

Eierskapsmelding for Steigen kommune

Salten Brann IKS	
Eiere og eierandel	Salten Brann IKS eies av alle kommuner i Salten. Eierskapsandelen styres av kommunenes andel av innbyggere i Salten.
Eierandel andre selskaper	Underlagt Salten Brann IKS er 110-sentralen, som er en døgnbemannet nødalarmsentral for Salten, samt Rødøy, Værøy og Røst. Salten IUA (Salten interkommunale utvalg mot akutt forurensning) har en administrasjonsressurs lagt til Salten brann.
Styringsform og styrende organer	Øverste organ er representantskapet som består av 19 medlemmer, fordelt som følger; Beiarn 1, Bodø 9, Fauske 3, Gildeskål 1, Hamarøy 1, Saltdal 2, Steigen 1 og Sørfold 1. Salten De samme personene velges til representantskapet i Iris Salten IKS, Salten Brann IKS og Helse- og miljøtilsyn Salten IKS. Styret velges av representantskapet og består av x personer.
Geografi og administrasjon	Salten Brann har sin administrative enhet i Bodø. Antall ansatte ute i kommunene er avhengig av den til enhver tid gjeldende vaktavtaler hvert enkelt kommunestyre har vedtatt.
Formålsparagraf/vedtekter	Selskapets formål er i videste forstand å ivareta eierkommunenes behov, plikter og oppgaver vedrørende brann- og ulykkesberedskap, brannforebyggende- og kontrollerende art samt andre tiltak som naturlig hører inn under dette formål innenfor det til en hver tid gjeldene regelverk.
Organisasjonens virksomhet	Salten Branns oppgaver er lovpålagte oppgaver. Selskapet kan påta seg andre oppgaver fra sine eiere, så fremt det ikke går ut over de lovpålagte oppgavene.
Finansiering	Finansieringen av Salten Brann IKS er todelt: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kommune dekker selv utgifter til vaktordningene for sin kommune, vedtatt i eget kommunestyre. 2. Kommunene betaler øvrige driftsutgifter etter folketall. 3. Kommunene plikter å stille nødvendige lokaler til rådighet for Salten Brann IKS.
	Finansiering av 110-sentralen inngår som en del av driftsutgiftene som kommunen betaler ut fra innbyggertall.
Helse- og miljøtilsyn Salten IKS (HMTS)	
Eiere og eierandel	Selskapet eies av de 9 kommunene i Salten, samt Værøy og Røst. Eierandel mellom kommunene svares prosentvis i henhold til folketall per 1. januar i budsjettåret.
Eierandel andre selskaper	
Styringsform og styrende organer	Representantskapet er selskapets øverste organ, og består av 23 medlemmer, fordelt som følger; Beiarn 1, Bodø 9, Fauske 3, Gildeskål 1, Hamarøy 1, Meløy 2, Røst 1, Saltdal 2, Steigen, Sørfold 1 og Værøy 1. De samme personene velges til representantskapet i Iris Salten IKS, Salten Brann IKS og Helse- og miljøtilsyn Salten IKS. Styret velges av representantskapet og består av 4 personer, hvorav 1 er ansatterepresentant.
Geografi og administrasjon	Selskapet er lokalisert til Bodø og har 4 ansatte.
Formålsparagraf/vedtekter	Selskapet skal utføre saksbehandling, tilsyn og veiledning vedrørende biologiske, kjemiske, fysiske og tekniske forhold innen folkehelse, miljørettet helsevern og forurensning overfor eierkommunene eller andre. Selskapet skal tilføre samfunnsmedisinsk kompetanse etter ønske fra eierkommunene, og gjennomføre utredninger, tilrådninger og prosjekter overfor eierkommunene eller andre.
Organisasjonens virksomhet	Selskapet utfører som hovedregel lovpålagte oppgaver etter kommunehelsetjenesteloven og forurensningsloven.
Finansiering	Kommunene betaler driftsutgifter basert på folketall. Selskapsavtalen åpner for at driftsutgifter betales etter en innretning ut fra tjenester gjennomført for hver enkelt kommune. Dette alternative er per i dag ikke vært benyttet.
Salten kommunerevisjon IKS	
Eiere og eierandel	<ul style="list-style-type: none"> • Alle 9 Salten-kommunene; Bodø 45 %, Meløy 10 %, Gildeskål 5%, Saltdal 5%, Beiarn 5%, Fauske 15%, Sørfold 5%, Steigen 5% og Hamarøy 5%.
Eierandel andre selskaper	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen
Styringsform og styrende organer	<ul style="list-style-type: none"> • Interkommunalt samarbeid, opprettet med hjemmel i kommunelovens § 78.

Eierskapsmelding for Steigen kommune

	<ul style="list-style-type: none"> Styrende organer; representantskap og styre Antall personer involvert i representantskap; 10 personer, velges av de respektive kommunestyrene, 2 fra Bodø kommune og 1 fra hver av resterende kommuner. Styre; 4 personer.
Geografi og administrasjon	<ul style="list-style-type: none"> Hovedkontor på Fauske, i tillegg kontor i Bodø 10 stillingshjemler; 4 på Fauske og 6 i Bodø
Formålsparagraf/vedtekter	<ul style="list-style-type: none"> Skal primært dekke eiernes behov for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, jfr. kommunelovens § 78, men påtar seg også andre oppgaver som undersøkelser og selskapskontroll. Egne vedtekter finnes
Organisasjonens virksomhet	<ul style="list-style-type: none"> Lovpålagt oppgave å ha revisjon, men organisering er frivillig
Finansiering	<p>Finansieres med driftstilskudd fra eierkommunene etter eierandel.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ingen utbetaling av utbytte

6.3 Stiftelser

Stiftelsen Nordlandsmuseet (Salten museum)	
Eiere og eierandel	<ul style="list-style-type: none"> Stiftelsen er selveiende, men stifterne er de 9 Salten-kommunene (Bodø, Meløy, Gildeskål, Saltdal, Beiarn, Fauske, Sørfold, Steigen, Hamarøy)
Styringsform og styrende organer	<ul style="list-style-type: none"> Stiftelse med egne vedtekter Styrende organer; styre og Rådet Antall personer involvert i styre; 5-6 personer. Rådet; 1 person fra hver av kommunene som bidrar til stiftelsens drift, samt et medlem utpekt av Salten Regionråd.
Geografi og administrasjon	<ul style="list-style-type: none"> Forretningskontor i Bodø 33 ansatte rundt i deltakerkommunene
Formålsparagraf/vedtekter	<ol style="list-style-type: none"> Skal samle inn, bevare og forske i kulturhistoria i Salten. I denne sammenheng skal museet arbeide med bevaring av kulturminner og fysiske miljøer av kulturhistorisk betydning og vern av gjenstander, skrevne kilder, bilder og muntlig tradisjon. Museet skal drive en allsidig formidling av resultatene av dette arbeidet. Skal være kompetansesenter for museal virksomhet i regionen og skal legge vekt på å fremme koordinering og samarbeid i kulturvernarbeidet lokalt og regionalt. Museet skal også engasjere seg i utvikling av museumsfunksjoner på fylkesnivå, og å delta i nasjonale og internasjonale museale nettverk. <p>Egne vedtekter finnes, vedtatt 25.03.2010 (siste endring)</p>
Finansiering	<ul style="list-style-type: none"> Et gitt kronebeløp per innbygger Minstepris er et gitt beløp, makspris ikke angitt (indeksregulert minstebeløp var 250 000 kr på stiftelsestidspunkt. 330 000 kr i 2012) Fauske, Meløy og Bodø betaler mer enn minstepris pga høyt innbyggertall Hamarøy kommune gir øremerkede midler for drift av Hamsunsenteret Øvrig støtte fra stat og fylkeskommune.
Stiftelsen Steigen Sagaspill	
Eiere og eierandel	Stiftelsen er selveid, etablert av privatpersoner, bedrifter, lag og foreninger samt Steigen kommune. Til sammen 174 stiftere.
Styringsform og styrende organer	Styres av et styre og generalforsamling som øverste organ. Steigen kommune har 5 stemmer på generalforsamlingen, mens andre stiftere har 1 stemme hver.
Ansatte, m.m.	50 % stilling med forretningsadresse 8283 Leinesfjord.
Formålsparagraf	Stiftelsen har til hovedoppgave å arrangere kulturarrangementet Steigen Sagaspill annet hvert år i Steigen. Arrangementet er et fellesprosjekt som skal presentere et kulturelt mangfold i en samordnet og helhetlig ramme for kommunens befolkning og omverdenen. Steigen Sagaspill skal også være en formidler av kultur fra omverdenen til Steigen
Kvinneuniversitetet Nord	
Eiere og eierandel	Stiftelsen er selveid, etablert i 1991 av Nordland fylkeskommune, kommuner, organisasjoner og privatpersoner hovedaktivitet er driften av KUN – senter for

Eierskapsmelding for Steigen kommune

	kunnskap og likestilling.
Styringsform og styrende organer	Et styre som består av 7 personer
Ansatte, m.m.	16 ansatte, forretningsadresse 8286 Nordfold med avdelingskontor i Steinkjer.
Formålsparagraf	Kvinneuniversitetet Nord skal bidra til at kvinners erfaringer og kunnskaper synliggjøres, verdsettes, anvendes, videreutvikles og dokumenteres. Stiftelsen skal være et møtested mellom teoretisk, praktisk, formell og uformell kunnskap. Det skal også være et sted for utvikling av kompetanse, nettverk, utdanningstilbud og arbeidsmetoder knyttet til kjønn og likestillingsspørsmål.

6.4 Interkommunalt samarbeid etter kommuneloven, §§ 27 og 28.

6.4.1 Salten regionråd med underutvalg, m.m.

Salten Regionråd – Oppstart 1989	
Eiere og eierandel	Regionrådet er hel eier av de 9 Salten kommuner: Bodø, Meløy, Gildeskål, Beiarn, Saltdal, Sørfold, Fauske, Steigen, Hamarøy Hver kommune eier 2/18 av virksomheten
Eierandel andre selskaper	Salten Friluftsråd – 100 % Salten Invest A/S – 100 % Salten Kultursamarbeid – 100 % Felles Ansvar – 100 % Partnerskap Salten – 100 %
Styringsform og styrende organer	Selskapet er organisert i henhold til bestemmelsene i kommunelovens § 27. Rådets har 18 medlemmer bestående av ordføreren og en fra opposisjon. Disse har hver sin personlige varamedlem. I tillegg møter administrasjonssjef fra hver kommune med tale- og forslagsrett. I tillegg er det et arbeidsutvalg som består av 5 medlemmer som velges blant de som har møterett. Både rådet og arbeidsutvalget har funksjonstid på 4 år.
Geografi og administrasjon	Sekretariatet for Salten Regionråd har 3 ansatte, inkl. sekretariatsleder som er den administrative lederen. Sekretariatet har kontorsted i Bodø
Formålsparagraf/vedtekter	Hovedmålsettingen for det interkommunale samarbeidet er å styre næringsgrunnlaget og den offentlige tjenesteyting gjennom å: <ul style="list-style-type: none"> • Samordne eksisterende og vurdere nye interkommunale samarbeidsordninger • Profilering av Salten og ivareta regionens interesser utad • Økt påvirkning av fylkeskommunal og statlig tjenesteproduksjon • Medvirke til større åpenhet, samarbeid og gjensidig informasjon mellom kommunene. Selskapet har egne vedtekter som er sist revidert 07.06.07. Ovennevnte målsetting står i vedtektenes § 1
Organisasjonens virksomhet	Dette samarbeidet befatter seg ikke direkte med lovpålagte oppgaver. Samarbeidet er etablert for å fremme utvikling i regionen, jfr. ovennevnt målsetting.
Finansiering	Kostnadene som er knyttet til selskapet, er driftsutgifter. Budsjettet for kommende år behandles innen 1. oktober. Driftskostnadene finansieres ved tilskudd fra kommunen fordelt etter innbyggerantall ved siste årsskifte. Større enkelt prosjekter finansieres særskilt.

Salten Friluftsråd – Oppstart 1992(prøveprosjekt) Fast fra 97/98	
Eiere og eierandel	Selskapet er heleid av Salten Regionråd
Styringsform og styrende organer	Selskapet er organisert ihht. kommunelovens § 27. Kommunene i Salten Regionråd, andre offentlige myndigheter og organisasjoner som arbeider med friluftsoppgaver kan være medlemmer. Salten Regionråd bestemmer hvem som skal være medlemmer i Salten Friluftsråd. Medlemmene oppnevner hver en representant med vararepresentant til friluftsrådet. Rådet består av 9 medlemmer. Valgperiode for kommunerepresentanter er 4 år. Representanter velges av medlemskommunene. Valgperiode for representanter fra andre offentlige myndigheter og/eller frivillige organisasjoner er 2 år. Rådets øverste organ er årsmøtet som avholdes innen utgangen av juni.

Eierskapsmelding for Steigen kommune

Geografi og administrasjon	Friluftsrådet har 2 ansatte som har kontorsted i Saltdal.
Formålsparagraf/vedtekter	<p>Salten Friluftsråd skal i samarbeid med medlemskommunene, andre offentlige myndigheter og frivillige organisasjoner arbeide for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • økt forståelse for friluftslivets betydning, bedre friluftskultur og utbredelse av friluftslivet • Å sikre og utvikle regionens friluftsmuligheter <p>Friluftsrådet skal bidra til å samordne innsatsen fra ulike aktører, og i egen regi utføre prosjektrrettede fellesoppgaver. Ovennevnte formål står som §1 i rådets vedtekter.</p>
Organisasjonens virksomhet	Samarbeidet befatter seg ikke direkte med lovpålagte oppgaver, men er etablert for å fremme utvikling innfor friluftskultur i regionen, jfr. ovennevnt målsetting.
Finansiering	<p>Rådets virksomhet finansieres med medlemskontingent. Kontingent blir fastsatt av årsmøtet for påfølgende år. Kontingenten fastsettes etter tre kriterier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • en grunnsom fra hver medlemskommune • En sum utregnet pr. innbygger • Et tak for totalsum pr. kommune

Salten Invest A/S – Oppstart 20.06.05	
Eiere og eierandel	Selskapet er 100 % eid av Salten Regionråd.
Eierandel andre selskaper	Selskapet har ikke eierandeler i andre selskap.
Styringsform og styrende organer	<p>Selskapet er organisert som et AS med aksjekapital på kr. 100.000,-. Med ansvar for forvaltning av selskapets kapital er det oppnevnt et styre på 5-7 medlemmer. Halvparten av styrets medlemmer skal velges blant næringslivet i Salten med god geografisk fordeling.</p> <p>Generalforsamling er selskapets høyeste organ og avholdes innen utgangen av juni. Regionrådets aksjer representeres ved medlemmene av Salten Regionråd.</p>
Geografi og administrasjon	<p>Selskapets forretningskontor er i Bodø kommune.</p> <p>Det er 1 ansatt – daglig leder.</p>
Formålsparagraf/vedtekter	Selskapets formål og virksomhet er å foreta kommersielt motiverte investeringer og/eller bidra med ansvarlig lån i en tidlig fase i nyskapende bedrifter i Salten, basert på mulighet for avkastning. Selskapet kan også investere i såkornfond. Selskapet skal ikke investere i rene eiendomsselskaper. Selskapet har
Organisasjonens virksomhet	<p>Dette samarbeidet befatter seg ikke direkte med lovpålagte oppgaver. Samarbeidet er etablert for å fremme utvikling innenfor etablering av nyskapende bedrifter i Salten, basert på mulighet for avkastning.</p>
Finansiering	Finansiert via driftsinntekter.

Salten Kultursamarbeid - Etablert april 2008(4-årig prosjekt) Fast fra 01.01.12	
Eiere og eierandel	Samarbeidet er et underutvalg av Salten Regionråd.
Styringsform og styrende organer	<p>Salten Regionråd utgjør årsmøtet for kultursamarbeidet. Medlemmene i samarbeidet er kommunene i Salten.</p> <p>Hver kommune har valgt hver sin representant som utgjør et kulturutvalg. Dette utvalget står ansvarlig for virksomheten i Salten kultursamarbeid mellom årsmøtene. Valgperioden er 4 år.</p>
Geografi og administrasjon	<p>Det er 1 ansatt i virksomheten – daglig leder.</p> <p>Kultursamarbeidets sekretariat er underlagt regionrådets sekretariat og kan tillegges innstillingsrett til Kultursamarbeidet og arbeidsutvalget.</p> <p>Kultursamarbeidets virksomhet skal skilles fra Regionrådets øvrige virksomhet ved eget regnskap, protokoll, årsmelding og møteprotokoller jfr. § 4 og § 5.</p>
Formålsparagraf/vedtekter	Salten Kultursamarbeid skal i samarbeid med medlemskommunene, andre offentlige myndigheter og frivillige organisasjoner arbeide for at Salten skal framstå som en samlet kulturregion der tradisjon, opplevelse og tilhørighet er bærende elementer Kultursamarbeidet skal bidra til å samordne innsatsen fra ulike aktører, og i egen regi utføre prosjektrrettede fellesoppgaver. Samarbeidet har egne vedtekter.
Organisasjonens virksomhet	Samarbeidet har ikke lovpålagte oppgaver, men skal bidra utvikling innenfor kultur i hele regionen. Samarbeidet har også ansvaret for den kulturelle spaserstokken i Salten.
Finansiering	Kontingent fastsettes av årsmøte for påfølgende år. Kontingenten fordeles på

Eierskapsmelding for Steigen kommune

	medlemskommunene på grunnlag av kommunenes folketall pr. 1.1. året før budsjettet trer i kraft. Statlige midler til den kulturelle spaserstokken er avtalt brukt felles for en samlet Salten.
--	---

Felles Ansvar – Oppstart 01.07.08	
Eiere og eierandel	Tiltaket er et underutvalg av Salten Regionråd
Styringsform og styrende organer	Felles ansvar i Salten har et styre bestående av sentrale ledere fra kommune, politi og konfliktråd. Styret har som oppgave å ivareta at tiltaket holder høy faglig kvalitet og at dette utøves innenfor gjeldende lover og forskrifter. Styret står også økonomisk ansvarlig.
Geografi og administrasjon	Koordinator er ansatt i Salten regionråd, men har sitt arbeidssted på Bodø Politihus. Felles ansvar i Salten har samarbeidsavtaler med Konfliktrådet i Salten og Salten Politidistrikt. Felles ansvar i Salten skal bidra i kommunene i Salten Politidistrikt; Hamarøy, Steigen, Sørfold, Fauske, Bodø, Saltdal, Beiarn, Værøy, Røst, Gildeskål, Meløy og Rødøy.
Formålsparagraf/vedtekter	Felles ansvar i Salten er et kriminalforebyggende tiltak. Vi skal koordinere tverrfaglig etatssamarbeid rundt ungdommer som har begått lovbrudd eller som har en atferd som ansees som bekymringsverdig. Arbeidet i Felles ansvar skal være et alternativ til tradisjonell straff for unge lovbrøyttere.
Organisasjonens virksomhet	Gjennom tverrfaglig forpliktende samarbeid, skal den enkelte ungdom få hjelp til å takle sin negative atferd og endre den i retning av konstruktiv virksomhet knyttet til hjem, utdanning, arbeid og fritid. Samarbeid med ungdommen, ungdommens familie samt nettverket rundt står sentralt. Prinsippene for "restorative justice/restorative practice"(forsoningsjustis)er retningsgivende for Felles ansvar i Salten. Målet er å oppnå en forsoning mellom gjerningsperson, fornærmede, lokalmiljøet samt andre som er berørt av ugjerningen. Tiltaket skal være aktiv i forhold til å koordinere forpliktende samarbeid rundt hver enkelt ungdom. Videre ønsker Felles ansvar å være nytenkende i forhold til å videreutvikle gode kriminalforebyggende tiltak for barn - og unge i Salten
Finansiering	Felles ansvar i Salten har en budsjetttramme på 800 000 kr pr år som fordeles på kommunene ut fra innbyggertallet.

6.4.2 Andre regionale samarbeid (§§ 27 og 28)

Salten kontrollutvalgsservice	
Eiere og eierandel	<ul style="list-style-type: none"> • Alle 9 Salten-kommunene; Bodø, Meløy, Gildeskål, Saltdal, Beiarn, Fauske, Sørfold, Steigen, Hamarøy • Bodø ca 62 %, resterende kommuner ca. 38 %
Styringsform og styrende organer	<ul style="list-style-type: none"> • Interkommunalt samarbeid, opprettet med hjemmel i kommunelovens § 27 • Styrende organer; styre med eget arbeidsutvalg • Antall personer involvert i styre; 9 personer, velges av de respektive kommunestyrene og blant kontrollutvalgenes medlemmer. Arbeidsutvalg; 3 personer.
Geografi og administrasjon	<ul style="list-style-type: none"> • Vertskommune; p.t. Gildeskål • 1 ansatt sekretariatsleder
Formålsparagraf/vedtekter	<ul style="list-style-type: none"> • Skal utføre sekretariatsfunksjon for deltakernes kontrollutvalg, jfr. kommunelovens § 77 nr 10 og forskrift om kontrollutvalg i kommunene § 20 • Egne vedtekter finnes, vedtatt 26.10.2010 (siste endring)
Organisasjonens virksomhet	<ul style="list-style-type: none"> • Lovpålagt oppgave å ha kontrollutvalg med sekretær, men å organisere dette som et interkommunalt samarbeid er frivillig
Finansiering	<ul style="list-style-type: none"> • 1. Hver kommune dekker en fast sum som tilsvarer 1/9 av 1/3 av totalutgiftene. • Videre dekker hver kommune en sum som tilsvarer sin prosentvise andel av innbyggertallet i de 9 samarbeidskommunene av 1/3 av totalutgiftene • I tillegg betaler hver kommune sin relative andel av antall møter som er avholdt i samtlige 9 kommuner av 1/3 av totalutgiften.

Eierskapsmelding for Steigen kommune

	<ul style="list-style-type: none"> • Budsjett vedtas av styret, dette er regulert i vedtektens § 7 • Ingen utbetaling av utbytte
--	--

RKK Salten (regionalt kurs og kompetansesenter)	
Eiere og eierandel	Eies av følgende kommuner: Beiarn, Fauske, Gildeskål, Meløy, Saltdal, Sørfold og Steigen.
Styringsform og styrende organer	Samarbeidet er organisert etter kommunelovens § 27. Har eget styre med 7 medlemmer, hvorav, 5 fra kommunene, 1 fra Fylkesmannen og 1 fra Utdanningsforbundet
Geografi og administrasjon	4 ansatte, hvorav 3 fagstilling og en merkantil, lokalisert til Fauske med Fauske som vertskommune.
Formålsparagraf/vedtekter	RKKs hovedoppgave er å samordne kompetanseutvikling og stimulere til utviklingsarbeid der dette er hensiktsmessig i forhold til kvalitet, omfang og/eller økonomi (formålsparagraf).
Organisasjonens virksomhet	Opplæring og kompetanseutvikling på oppdrag fra i hovedsak kommunene. Tar også oppdrag for fylkeskommunen, fylkesmannen og KS.
Finansiering	Aktiviteten finansieres med en utstrakt ekstern finansiering og et fast bidrag fra medlemskommunene fordelt etter folketall (vedtektens § 6).

IKAN – Interkommunalt arkivsamarbeid i Nordland	
Eiere og eierandel	IKAN er en interkommunal samarbeidsordning, organisert etter § 27 i kommuneloven. Kommuner og interkommunale selskap kan bli medlem. I dag er 33 kommuner og ett selskap eier i IKAN. IKAN har ingen ansatte.
Styringsform og styrende organer	IKAN ledes av et styre på 5, valgt av representantskapet der alle eierne kan delta.
Geografi og administrasjon	IKAN er tilknyttet Universitetet i Nordland på Mørkved
Formålsparagraf/vedtekter	Egne vedtekter. Formålet er blant annet å bistå medlemskommunene i å sikre at de kommunale arkiver ordnes, arkiveres og oppbevares i tråd med arkivloven med forskrifter. Vedtektens § 3.
Organisasjonens virksomhet	Alle tjenester kjøpes av Arkiv i Nordland (AiN) som er en driftsenhet ved kultur- og miljøavdelingen i Nordland fylkeskommune med 8 ansatte. Leder av AiN er også leder av IKAN.
Finansiering	I 2011 var finansieringen for kommunene et fast tilskudd på 36 000 kr pr. år + kr 7,75 /innbygger.

PPT Indre Salten	
Eiere og eierandel	Fauske, Beiarn, Saltdal, Steigen, Sørfold og Nordland fylkeskommune
Styringsform og styrende organer	Organisert etter kommunelovens § 27. Styret har 6 representanter (fagstyre)
Geografi og administrasjon	10 ansatte, lokalisert til Fauske.
Formålsparagraf/vedtekter	
Organisasjonens virksomhet	Spesialpedagogiske tjenester iht. opplæringsloven og lov om private skoler
Finansiering	Fast bidrag fra medlemskommunene basert på folketall samt fakturering av tjenester til den enkelte kommune.

Krisesenteret i Salten	
Eiere og eierandel	Deltakere i samarbeidet er kommunene Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Røst, Saltdal, Steigen, Sørfold og Værøy.
Styringsform og styrende organer	Krisesenteret i Salten er fra 01.09.11 drevet etter vertskommunemodellen med Bodø kommune som vertskommune (virksomhetsoverdragelse). Krisesenteret er en enhet underlagt Helse- og sosialavdelingen i Bodø kommune. Før overdragelsen hadde krisesenteret en samarbeidsavtale med de andre kommunene, denne er ikke endret i ettertid.
Geografi og administrasjon	Krisesenteret i Salten er lokalisert i Bodø og har 6,4 stillingshjemler.

Eierskapsmelding for Steigen kommune

Formålsparagraf/vedtekter	Krisesenteret er en ideologisk forankret virksomhet som skal bekjempe et hvert forhold i samfunnet som legitimerer, underbygger eller opprettholder vold i nære relasjoner. Krisesenteret er ikke-kommersielt, partipolitisk nøytralt og ikke tilknyttet bestemte organisasjoner eller trossamfunn.
Organisasjonens virksomhet	Krisesenteret i Salten er et tilbud til mennesker som har vært utsatt for vold, overgrep eller krenkelser i nære relasjoner. Det skal være et lavterskeltilbud med døgnåpen beredskap, og det stilles ikke krav til henvisning. Krisesenteret gir følgende tilbud: <ul style="list-style-type: none"> • Krisetelefon – informasjon om rettigheter – råd og veiledning • Dagtilbud – samtaler rundt en vanskelig livssituasjon • Botilbud – for kvinner og deres barn i en krisesituasjon, i påvente av annen løsning • Hjelp til etablering i ny livssituasjon • Oppfølging i reetableringsfasen • Utadrettet virksomhet i form av informasjon og opplæring til hjelpeapparat, publikum og offentlige myndigheter. <p>Kommunene er pålagt å sørge for et krisesentertilbud, jf. Krisesenterloven av 01.01.2010.</p>
Finansiering	Kommunene betaler prosentvis etter innbyggertall til Bodø kommune. Finansieringen til krisesentret ligger i statens rammetilskudd til kommunene.

Salten IUA (interkommunalt utvalg mot akutt forurensning)	
Eiere og eierandel	Deltakere i Salten IUA er kommunene Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Meløy, Røst, Saltdal, Steigen, Sørfold, Rødøy og Værøy.
Eierandel andre selskaper	Ingen
Styringsform og styrende organer	Salten IUA ledes av et styre med medlemmer fra kommuner, politi, sivilforsvar og brannvesenet. Øverste organ er årsmøtet med representanter fra alle medlemskommunene.
Geografi og administrasjon	Salten IUA er administrativt lagt til Salten brann IKS med en personalressurs på 0,6 % stilling. Forretningsadresse er 8000 Bodø.
Formålsparagraf/vedtekter	Kommunenes plikter i forhold til akutt forurensning er hjemlet i forurensningsloven og utøver denne virksomheten gjennom interkommunale samarbeidsorgan - IUAer.
Utvalgets virksomhet	Etablere beredskap i forhold til mindre utslipp innenfor kommunens grenser, eksempelvis i havner, fra tankbiler, osv. og ved større utslipp i samarbeid med Kystverket.
Finansiering	Finansieres med tilskudd fra medlemskommunene etter følgende beregningsnøkkel: grunnkontingent på 35 000 kr pr kommune + kr. 3,30 pr innbygger.

6.5 Foreninger/organisasjoner

Steigen kommune er medlem i og betaler årlig kontingent i flere foreninger, organisasjoner og sammenslutninger.

Forening/organisasjon	Beskrivelse	Årlig avgift/tilskudd for kommunen
KS	Kommunenes interesseorganisasjon	110 000 kr
Nettverk for fjord- og kystkommuner (NFKK)	NFKK skal ivareta kystkommunenes interesser i forhold til å sikre retten til lokal forvaltning av sjø- og kystsonen, og gjennom blant annet ulike former for lokal beskatnings- og avgiftsandel gi vertskommuner en rimelig del av verdiskapningen og/eller kompensasjon for ulempe som bruk av kommunenes sjø-, land- og luftterritorium medfører (vedtektenes formålsparagraf). 52 medlemskommuner pr. 01.01.2013	5 000 kr + 2 kr. pr. innbygger.

Eierskapsmelding for Steigen kommune

Norsk fyrhistorisk forening	Ideell organisasjon for fremme og sikring av norske fyr og fyrhistorie.	600 kr/år
Hamsuns rike	Reiselivsmarkedsføring. Destinasjonsselskap for kommunene Tysfjord, Hamarøy, Sørfold og Steigen, samt reiselivsbedrifter i disse kommunene. 1 ansatt. Driften baserer seg på medlemsavgift/tilskudd fra bedriftene og kommunene.	70 000 kr i 2013. Kommunen har sagt opp sitt medlemskap fra 2014.
Skarbua	Åpen turhytte i Skarbotn organisert som andelslag. Steigen kommune har kjøpt 6 andeler a 500 kr.	
Leinesfjord Veilysforening	Medfinansiering ved etablering 1 andel a 14 000 kr.	
Veglyset Våg	Medfinansiering ved etablering 1 andel a 12 000 kr.	

6.6 Annet

Steigen kommune er kunde og medlem i KLP (pensjonsordning for sykepleiere). Som medlem plikter kommunen å innbetale egenkapitalinnskudd. I Egenkapitalinnskuddet tilbakebetales ved flytting av kundeforhold. I henhold til regnskapet for 2011 var egenkapitalinnskuddet til KLP på 602 459 kr.

6.7 Oppsummering - årlige utgifter for deltakelse

Oversikten viser de selskaper/virksomheter Steigen kommune er medeier i og andre samarbeidsordninger som kommunen deltar/er medeier i. Med unntak av aksjeselskapene (og IRIS IKS), er driften av disse virksomhetene basert på økonomiske bidrag fra eierkommunene. Finansieringsmodellene varierer noe, men ofte er det basert på et fast tilskudd fra deltakerkommunene kombinert med et kronebeløp pr. innbygger.

Tabellen nedenfor viser fordelingsnøkkel og Steigen kommunes bidrag til de ulike virksomhetene basert på budsjettall for 2013:

Virksomhet/samarbeid	Fordelingsnøkkel	Økonomisk bidrag Steigen
Salten Brann IKS		Kr. 2 317 700,00
Helse og Miljøtilsyn Salten IKS		Kr. 87 000,00
Salten kommunerevisjon IKS		Kr. 504 000,00
Stiftelsen Nordlandsmuseet		Kr. 337 000,00
Salten Regionråd (§ 27)	Regionrådet: 113 560,00 Salten friluftsråd: 45 840,00 Salten kultursamarbeid: 18 000,00 Salten invest AS: 30 600,00 Felles ansvar: 30 600,00	Kr. 208 000,00
Krisesenteret i Salten		Kr. 180 000,00
Salten IUA (§ 27)		Kr. 40 000,00
Salten kontrollutvalgsservice (§ 27)		Kr. 84 500,00
RKK Salten (§ 27)		Kr. 197 000,00
IKAN Nordland (§ 27)		Kr. 61 500,00
PPT indre Salten (§ 27)		
KS		Kr. 110 000,00
Nettverk for fjord- og kystkommuner (NFKK)		Kr. 10 200,00
Hamsuns Rike		Kr. 70 000,00
Norsk fyrhistorisk forening		Kr. 600,00
Sum		Kr. 4 207 500,00

Eierskapsmelding for Steigen kommune

7. Kommunale grunneiendommer

Med bakgrunn i at det ble vedtatt en strategisk eiendomsplan for Steigen kommune (jfr. Kap. 3.3) hvor alt av kommunale bygninger, m.m. er registrert, har vi valgt ikke å ta dette med her. Noe av bygningsmassen er allerede solgt eller i ferd med å bli solgt, mens det meste rommer kommunale funksjoner som etter vår oppfatning er uaktuelt å vurdere i forhold til eierskapsprinsipper, eierskapsstrategi, osv.

Etter kommunestyrets behandling av strategisk eiendomsplan i 2009 (sak 6/09) nedsatte plan og ressursutvalget ei arbeidsgruppe med følgende mandat:

Arbeidsgruppa skal kartlegge og vurdere mulighetene for best mulig utnyttelse av kommunens eiendommer, samt fremme forslag til hva som kan være aktuelt å selge/avhende. Videre skal arbeidsgruppa vurdere/fremme forslag i forhold til de konkrete tiltak som er listet opp i avsnittet om grunneiendommer i Strategisk eiendomsplan, samt evt. komme med andre aktuelle forslag.

Arbeidsgruppa la fram sitt arbeid ved 2011 i henhold til mandatet. Kartleggingen av større kommunale grunneiendommer er presentert i tabellen under.

Nr	Gnr/Bnr	Område	Total-areal daa	Produktiv skog daa	Kategori Skogbruk	Planstatus	Andre kommentarer inkl. verdivurdering.
1	6/5	Leines - Havikskaret	350	100	Mindre viktig	LNF 1, mangler skogbruksplan	Begrenset verdi som skog-/utmarkseiendom. Den gamle fotballbanen til Leines IL. Ligger på eiendommen. Eiendomsretten for denne noe uklar. Anslått verdi for eiendommen 25 000 kr.
2	18/5	Marhaug Allmenningsvatnet	162	75	Viktig	LNF 1, LNF 4(H17)	Beliggenhet vest for Allmenningsvatnet. Verdi av skogsarealene anslått til 200 000 kr. Kommunehytta ligger på samme gnr/bnr.. Anslått verdi av denne 350 000 kr.
3	105/ 14	Nordfold	383	292	Viktig		Består av 5 teiger med relativt gode/store granressurser (på sikt). Noe drivverdig lauvskog. Nærmere beskrivelse i skogbrukssjefens utredning om kommunale eiendommer. Anslått verdi totalt 540 000 kr.
	Teig 1	Nordfoldlia	140	70		LNF 1	
	Teig 2,3	Allmenningsvatnet	87	79		LNF 1,LNF 4	
	Teig 4	Allmenningsvatnet	95	88		LNF 1,LNF 4	
	Teig 5	Allmenningsvatnet	61	55		LNF 1,LNF 4	
4	105/ 10	Nordfold-Øyjord	37	7	Mindre viktig	Soneplan Nordfold	Ligger på Øyjorda og består av areal som er tilplantet med en del lauv- og barskog. Anslått verdi 100 000 kr.
5	133/1	Straumfjord	1000	567	Middels viktig	LNF 1, H 27	Eiendom på ca.1000 mål som ligger mellom Straumfjord og Forsan. Noe kann være aktuelt til hyttebygging. Anslått verdi 240 000 kr.

Eierskapsmelding for Steigen kommune

I tillegg til kartleggingen drøftet arbeidsgruppa noen prinsipielle problemstillinger i forhold til forvaltning og salg av eiendommer, der det blant annet ble poengtert at kommunens framtidige behov for boligtomter og næringsarealer, kommunens rolle som grunneier, kriterier for salg og ikke minst pris var viktige momenter som burde vurderes før et evt. salg. Gruppa var også klar på at både faglige/administrative og politiske vurderinger var viktige for å ta gode beslutninger i forbindelse med salg.

8. Utforming av eierstrategi - oppsummering

Som det går fram av eierskapsmeldingen forvalter Steigen kommune betydelige verdier gjennom ulike selskaper og virksomheter. Det betyr overføring av verdier inn i et selskap/virksomhet, noe som også medfører overføring av styringsrett. Gjennomgangen er relativt grundig i forhold til eierskapspolitikk, dvs. de overordnede prinsipper som legges til grunn for forvaltningen av kommunens virksomheter eller eierinteresser, og er de generelle kravene kommunen stiller til seg selv som eier, samt krav som kommunen gjennomgående stiller til alle virksomhetene.

Kravene skal ivaretas når det utarbeides en spesifikk eierstrategi overfor det enkelte selskap. Eierstrategi til det enkelte selskap/virksomhet er i liten grad berørt i gjennomgangen, ettersom denne bør utformes i forhold til de forventninger og bestemte krav kommunestyret har til den enkelte virksomhet. Eierstrategiene vil med andre ord utgjøre de prioriteringer og tiltak kommunen har overfor virksomhetene for å sikre at de ivaretar de målsetninger som eierne har hatt. Kommunens eierstrategi bør dessuten være overordnet, og utformes på en måte som er i samsvar med det enkelte selskaps eller virksomhets egne strategier, og som utformes av deres styrer og administrasjon. Dette kan illustreres med følgende matrise:

Strategi	Hovedfokus
Eierstrategi (eier)	Skal vi eie virksomheten? Hva vil vi med den?
Virksomhetsstrategi (styret)	Hvordan skal vi organisere virksomheten?
Forretningsstrategi (administrasjonen)	Hvordan optimalisere driften av virksomheten?

Aktuelle kriterier ved vurdering av eierskapet kan være:

- Kapitalbindingssynspunkt – stor kapitalbinding anses ikke å være ønskelig for kommunen.
- Oppfølgings- og investeringsbehov – stort behov for aktiv oppfølging med fokus på bl.a. ressursbruk samt behov for kapitalinnskudd, kan ofte anses å ikke være ønskelig for kommunen.
- Samfunnsmessig betydning – stor samfunnsmessig nytte innenfor f.eks. bolig, sysselsetting og lokal næringsutvikling, taler for fortsatt eierskap
- Kostnadseffektivitet, for eksempel ved etablering av interkommunale ordninger
- Lønnsomhet i dag og i fremtiden – god lønnsomhet i dag og i fremtiden gjør fortsatt eierskap attraktivt.

Eierskapsmelding for Steigen kommune

Referanser.

KS sine nettsider: <http://www.ks.no/tema/Samfunn-og-demokrati/Eierskap/>

KS, 2009: Anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll av kommunalt/ fylkeskommunalt eide selskaper og foretak.

Strategisk eiendomsplan for Steigen kommune vedtatt av kommunestyret 25.02.09.

Steigen kommune – kommunale eiendommer (2010). Oppsummering fra arbeidsgruppe nedsatt i forbindelse med behandling av Strategisk eiendomsplan for Steigen kommune